

Türkiye-Letonya JETCO İş Dünyası Oturumu

9 Temmuz 2020, 12.00

Ticaret Bakanımız Sn. Ruhsar Pekcan,
Letonya Ekonomi Bakanı Sn. Janis Vitenbergs,
Letonya Büyükelçimiz Sn. Gülsun Erkul,
TİM ve TMB Kurum Başkanlarımız,
Türk ve Leton İş Dünyasının Değerli Temsilcileri,
Değerli Katılımcılar,

Sizleri Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu – DEİK Başkanı olarak saygıyla selamlıyor, sağlıklı günler diliyorum.

Bugün ilki gerçekleştirilen Türkiye – Letonya Ortak Ekonomik ve Ticaret Komitesi (JETCO) Toplantımız sonrası iş dünyası oturumumuzda bir aradayız. Türk ve Leton kurum temsilcilerinin sunum ve konuşmalarının iş birliğimiz için yeni ufuklar açacağına inanıyor, DEİK Türkiye-Letonya İş Konseyimize, Letonya Yatırım ve Kalkınma Ajansı (LIAA) ve programda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

COVID-19 salgını ve sonrasında, dünyanın ve günlük yaşantımızdan iş hayatımıza kadar birçok unsurun eskisi gibi olmayacağı; ekonomik, ticari ve siyasi ilişkilerde de birçok başlığın yeniden tesis edileceği görülüyor.

Globalleşmeden glokalleşmeye dönüşümü konuştuğumuz, ekonomik rekabette öne çıkan ölçek ekonomisinden bugün tek kaynağa bağlı kalmanın risklerini tartıştığımız, lojistiğin hayatımızdaki yerinin tekrar sorgulandığı, yakınlık veya uzaklık kavramlarının yerine ulaşılabilirlik kavramının çok daha fazla öne çıktığı, Merkez Bankalarının bile alışageldiğimiz rollerinin dışına çıkarak Yatırım Kredilerine destek vermeye başladığı ve yeni normallerin bu veriler altında olduğu bir dönemi yaşıyoruz.

Ama, her ne olursa olsun bu dönemin kazananı “tedarik zincirini” bozmadan sürdürebilenler olacak ve dönemin anahtar kelimesi de “güven” olacak.

Biz iş dünyası temsilcileri de, başlangıçta daha çok salgın ve salgına bağlı sorunları konuşurken, Mayıs ayından itibaren, hem devam eden, hem de gelecekteki işlerimize odaklanan gündemlerle çalışmaya başlamanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Uzun yıllar ilişkilerini dostluk zemininde ilerleten iki ülkenin iş insanları olarak, bu süreçte de birlikte ve kazan-kazan anlayışıyla ortak hedeflerimize doğru yürümek için, dijital ortamda da birlikteyiz.

Letonya'dan ülkemize 2002-2019 yılları arasında yapılan doğrudan yatırımların toplamı 91 milyon \$'ken, aynı dönemde, ülkemizden Letonya'ya yapılan doğrudan yatırımların toplamı 76 milyon \$'dır.

Geçen yıl ikili ticaret hacmimiz de 290 milyon \$ seviyesinde gerçekleşti. 2014 yılında DEİK olarak gerçekleştirdiğimiz Türkiye-Letonya İş Forumu'nda, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Letonya Cumhurbaşkanı Andris Berzins'in kararlaştırdığı yıllık 1 milyar \$'lık ticaret hacmi hedefimize ulaşmak için daha çok gayret göstermemiz gerektiği ortada.

Bu doğrultuda, ekonomik ilişkilerimizin daha da güçlenmesini sağlayacağını düşündüğüm birkaç maddeyi dikkatinize sunmak isterim:

- Öncelikle, Türkiye'nin ticaret ve yatırımda güvenilir bir ülke olduğu vurgusuyla istiyorum. Türkiye'nin salgın sürecinde de tüm dünyada kendini kanıtlamış iş dünyası olarak, Letonya'yla daha fazla ekonomik iş birliği yapmak istiyoruz.
- Sonrasında ise elbette kendimize en çok güvendiğimiz alanlardan Türk müteahhitlik sektörüne güven geliyor. Letonya'nın ihtiyacı olacak konut ve altyapı projelerinde, Türk müteahhitlerinin yeni projeler üstlenebilirler. TMB Başkanımız Mithat Bey de bu konuda detaylı bilgi verecektir.
- Turizm sektöründeki iş birliğimiz de değerli. Türkiye, Leton turistler tarafından en çok tercih edilen turizm ülkesi konumunda. 2019 yılında 86.050 Leton turist ülkemizi ziyaret etti. Pandemi dolayısıyla turizm sektörü yara almış bir alan, fakat aldığımız önlemlerle geliştirebileceğimize inanıyorum. Ayrıca sağlık turizmi konusunda da iş birliği yapmaya hazırız.

- Turizm konusu da çok önemli elbette ama işlerimizi yapabilmek için seyahatlere önümüzün açılması da çok önemli bir başlığımız. Bu konuda Letonya'dan AB nezdinde destek bekliyoruz.
- Erasmus programı kapsamında iki ülke arasındaki hareketliliğin iyi düzeyde olduğunu söyleyebilirim. Ancak bunu ilerleyen dönemde mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi alanlarında da geliştirebiliriz. Ayrıca Eğitim Ekonomisi İş Konseyimiz (EEİK) ile de istişare edilerek eğitimle ilgili yeni iş birlikler üzerinde çalışabiliriz.
- Bilimsel araştırmalar ve bilişim teknolojileri, tıbbi malzeme ve ilaç üretimi, tıp teknolojileri, sağlık turizmi özellikle son dönemlerde iş birliği açısından önemi artan sektörler. Bu alanlar üzerinde de iş birliği değerlendirilebilir.

İki ülkenin iş dünyası temsilcileri olarak, normalleşmeyle başlayan yeni dönemde yatırım ve ticaretimizi daha da güçlendireceğimize inanıyorum.

Sözlerime son vermeden kısaca DEİK'i de anlatmak isterim.

Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için tüm dünyaya yayılmış 146 İş Konseyiyle, çalışmalarını "ticari diplomasi" anlayışıyla sürdüren bir iş platformu. Bilgi ve etkileşimin çok önemli olduğu günümüz dünyasında, Leton dostlarımızı da, bu önemli networkümüzde daha fazla yer almaları için davet ediyorum.

1997 yılında kurulan Türkiye-Letonya İş Konseyimiz ile Mustafa Necati Işık başkanlığında, karşı kanat kuruluşumuz Letonya Kalkınma

Ajansı iş birliğiyle ve diğer önde gelen iş dünyası temsilcileriyle ülkelerimiz arasındaki ticaret ve yatırımları artırmak için çalışıyor.

DEİK olarak bu süreçte neler yaptığımızı da kısaca anlatmak isterim. “İşlerimizi Askıya Almıyoruz”, “İşletmelerimizin ve çalışanlarımızın sağlığını ve istihdamını koruyoruz” sloganlarımız ile çalışmalarımıza ve üyelerimizin sesi olmaya devam ediyoruz.

Her gün, Büyükelçilerimiz ve Ticaret Müşavirlerimizin de video konferans yöntemiyle katıldığı 5-10 adet İş Konseyi Yürütme Kurulu Toplantısı, karşı kanat görüşmeleri, webinarlarımız, Interconnected Business toplantılarımız ile, hem işlerimizi yürütüyor, hem de buralardan aldığımız sorun, öneri, her türlü bilgiyi, Devletimizin ilgili birimlerine ileterek, çözüme katkı sunmaya devam ediyoruz.

“Vaat edilen meyveler sepeti doldurmayacak”¹ şeklinde bir Leton atasözü olduğunu duymuştum. Çok doğru... Sözlerimizin yanı sıra en yakın zamanda ve en doğru şekilde alacağımız aksiyonlarla ekonomik ilişkilerimizi zirveye taşıyacağımıza inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı

¹ "Promised berries will not fill the basket."